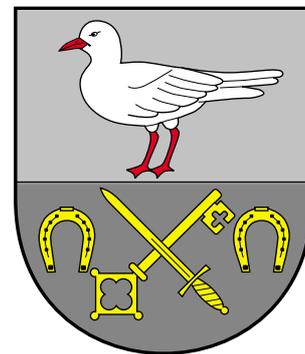

KOVALOVICKÝ ZPRAVODAJ

2/2005

Vážení spoluobčané,

Vážení spoluobčané, dostáváte do rukou letošní druhé vydání kovalovického zpravodaje, které je především zaměřeno na významné výročí našeho Sboru dobrovolných hasičů. 7. května 1885 byl v naší obci založen Sbor hasičský za účelem ochrany majetku a života našich obyvatel. Za 120 let trvání prošel sbor přírodním vývojem a udržel si mezi občany dodnes svoje uznání. Všem dobrovolným hasičům Kovalovic proto patří velký dík za jejich práci, ať už v oblasti ochrany zdraví a majetku, tak při pořádání různých společenských akcí v obci. Je třeba zdůraznit, že veškerou činnost dělají ve svém volném čase, bez nároku na jakoukoliv odměnu. Čím dál větší požadavky a nároky jsou kladeny na techniku a připravenost zásahové jednotky. I přes narůstající výdaje obce s tím spjaté, nikdo nepochybuje o potřebnosti dobrovolných hasičů. Do dalších let jim přeji, aby i přes problémy dnešní doby pokračovali v práci, kterou začali naši dědové

a pradědové, a udrželi tím ojedinělou tradici po další generace.

V minulém čísle zpravodaje byla zveřejněna informace ohledně plánované rekonstrukce el. vedení v obci. Vzhledem k tomu, že připomínek je minimum, předpokládáme bezproblémové provedení této rekonstrukce. Během měsíce dubna a května budeme s projektantem posuzovat jednotlivé připomínky přímo na místě, které budou zaneseny do projektu. Pozdější změny projektu budou těžko proveditelné, proto žádám občany, kteří tak ještě neučinili, aby své připomínky sdělovali na obecní úřad.

Větší sněhová nadílka, než v uplynulých letech a náhlé oteplení způsobilo v několika částech obce značné problémy se zaplavováním polí a zahrad. Aby se předešlo vzniklým škodám pokusíme se proto jednat se zástupci firmy Bonagro a.s. o obnovení odvodňovacích příkopů podél polních cest, které měly v minulosti svůj význam. Tající voda působila nepřijem-

nosti i na silnici III. třídy „Velešovická“, proto byla zaslána žádost o pročištění zanesených příkopů správci – S.Ú.S JMK.

V těchto dnech jsme spolu s hasiči i stárky začali rozebírat starý výčep ve víceúčelovém areálu vedle restaurace. Na tomto místě bude pergola pro letní posezení. Areál pro využití volného času dětí i dospělých tak získá konečnou podobu.

V měsíci dubnu bude podána žádost o dotaci na další etapu výsadby Biocentra „Pastvisko“. Stromy, např. dub zimní, lípa srdčitá, habr obecný, javor, jeřáb a jiné, budou vysazeny v oplocené školce. Naším cílem je, aby lokalita „Pastvisko“ byla postupně zalesněna celá.

Žádost o dotaci z PRV (program rozvoje venkova) na modernizaci místního rozhlasu již byla podána v měsíci březnu. Pevně věřím, že nám z rozpočtu Jmk nějaké finanční prostředky budou přiděleny, abychom mohli dokončit tuto započatou akci a zlepšit tak informovanost občanů s obcí.

Žádost o dotaci přes Mikroregion

*Utrhl jsem kytku,
uwadla mi v dlaních,
chytil jsem motýla,
zemřel mi v ruku
a pak jsem pochopil,
že krásy se mohu dotýkat
jen srdcem.*

J. Lennon

Rokytnice byla již také podána. Výše dotace je v letošním roce ale značně omezena. Z těchto prostředků bychom chtěli pořídit tabule orientačního značení důležitých objektů v obci a podle možností provést výsadbu veřejné zeleně v obci.

Jako každý rok, tak i letos bude proveden sběr nebezpečného odpadu. Uskuteční se v sobotu 4. 6. 2005 před obecním úřadem v době od 10.00 do 11.00 hod. Jedná se o materiál, který budou pracovníci firmy AVE CZ s.r.o. odebírat: staré barvy, kyseliny, chemikálie, postřiky, lepidla, léky, spreje, zářivky a výbojky, televizory, monitory, rádia, baterie, oleje a mazadla, pneumatiky bez disků. Za nebezpečný odpad se nepovažuje v žádném případě polystyren, umělá hmota, a už vůbec ne starý nábytek nebo stará křesla. Pro tyto nepotřebné věci je možno využít velkoobjemový kontejner po domluvě na OÚ.

Závěrem chci poděkovat všem občanům Kovalovic, kteří zapůjčili dobové fotografie a staré filmy na zajímavou akci, kterou za pomoci promítače pana Trávníčka zorganizovala paní Jitka Šmerdová. Promítání časů minulých mělo velký ohlas, a až přijde doba dlouhých večerů, můžeme se třeba těšit na další pokračování.

Starosta obce Milan Blahák

SLUŽBA OBČANŮM

Obecní úřad Kovalovice nabízí občanům rozesílání obecních zpráv formou elektronické pošty. Kdo má zájem o poskytování této služby, ať zašle svůj e-mail na adresu starostakovalovice@seznam.cz

Usnesení č. 7/2004 Zastupitelstva obce Kovalovice ze zasedání konaného dne 20. 12. 2004

Zastupitelstvo obce:

konstatuje, že z 9 členů je přítomno 8, omluven Šmerda Petr, je tedy usnášitelné.

Zvolilo: - návrhovou komisi ve složení předseda: Pernica Stanislav, členové: Richter Jaromír, Tesař Pavel, zapisovatele: Kotvrdová Jiřina, a ověřovatele zápisu: Filip Petr, Hřebíček Jan.

Zastupitelstvo obce:

- bere na vědomí :

zprávu starosty k věci úpravy stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko

zprávu starosty k ostatním bodům programu

- schvaluje:

- úpravu stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace - Šlapanicko, IČ 49458833, a to ve smyslu doplnění ujednání o omezení možnosti vystoupení obcí Babice nad Svitavou, Blažovice,

Jiříkovic, Kobylnice, Kovalovice, Mokrá-Horákov, Podolí, Ponětovice, Pozařice, Prace, Sivice, Tvarožná, Velatice, Viničné Šumice a města Šlapanice ze Svazku do doby úplného vyrovnání závazků vyplývajících ze Smlouvy o úvěru reg. č. 7490004200401 ze dne 20.12.2004, jehož jsou obce Kobylnice, Ponětovice, Prace, Blažovice, Jiříkovic, Podolí a město Šlapanice ručitelem.

- úpravu stanov ve smyslu doplnění textu vyplývajícího ze skutečnosti, že Svazek je svazkem obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zastupitelstvo obce souhlasí s dodatkem č. 10 ke smlouvě uzavřené mezi Svazkem obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko, IČ 49458833 a VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s., IČ 49455842.

- zrušení obecně závazné vyhlášky č.3/04 o stanovení výše příspěvku rodičů

nebo jiných zákonných zástupců na částecnou úhradu neinvestičních nákladů MŠ v Kovalovicích s účinností od 1.1.2005.

- přesunutí do rezervního fondu zlepšený hospodářský výsledek příspěvkové organizace MŠ Kovalovice.

- rozhodlo:

- schválením těchto úprav stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace - Šlapanicko, IČ 49458833 se mění usnesení č. 6/2004 ze dne 8.12.2004. v části o úpravách stanov

Svazku obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko.

- pověřuje a ukládá:

- starostovi a místostarostovi jednat podle schváleného usnesení.

Schváleno všemi přítomnými členy zastupitelstva obce.

*Ing.Stanislav Honek-místostarosta
Milan Blahák-starosta*

Usnesení č. 1/2005 Zastupitelstva obce Kovalovice ze zasedání konaného dne 9. 2. 2005

Zastupitelstvo obce:

konstatuje, že z 9 členů je přítomno 8, omluven Pernica, je tedy usnášitelné.

Zvolilo: - návrhovou komisi ve složení předseda: Tesař Pavel, členové: Richter Jaromír, Šmerda Petr, zapisovatele: Kotvrdová Jiřina, a ověřovatele zápisu: Ing. Stanislav Honek, Hřebíček Jan.

Zastupitelstvo obce:

-bere na vědomí : zprávu starosty k jednotlivým bodům programu

- informaci o podání žádosti o dotaci

z POV na akci: modernizace místního rozhlasu

Schvaluje:-

- inventuru za rok 2004, viz. příloha inventurní zápis.

- rozpočet na rok 2005 jako vyrovnaný. Rozpočtové příjmy dle položek 4.627 800,- Kč, výdaje dle paragrafu rozpočtové skladby 4.627 800,-Kč.

- výkup pozemků v lokalitě „Rekreační oblast –Potočiny“

- Neschvaluje:

- zvýšení příspěvku Svazku pro vodo-

vody a kanalizace Šlapanicko na 50 Kč na obyvatele a rok.

Pověřuje a ukládá:

- starosty jednat o zvýšení příspěvku SVK Šlapanicko max. do výše 20 Kč na obyvatele a rok

- starostovi připravit vyhlášku o pořádním řádu obce.

- starostovi a místostarostovi jednat podle schváleného usnesení.

Schváleno všemi přítomnými členy zastupitelstva obce.

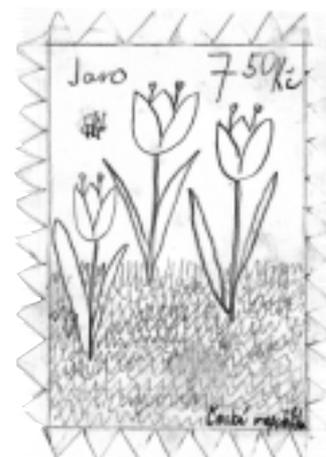
*Ing. Stanislav Honek - místostarosta
Milan Blahák - starosta*

JARO

Jaro přišlo, už je tady!
Víme si s ním všichni rady.
Fialky už rozkvétají
a všem radost velkou dají.
Tulipány, narcisky,
jako malé paprsky,
ze záhonu svítí,
každý jaro cítí.

Děti čepice za kloboučky mění,
řeky a potoky vesele si pění.
Doběla rozkvétají kočičky,
z květu na květ poletují včeličky.
Sluníčko již svítí nám,
já z něj velkou radost mám.

NAPSALA A NAKRESLILA KRISTÝNKA GILÍKOVÁ - 11 ROKŮ

Všem

občanům

KOVALOVIC

664 06

ROZPOČET NA ROK 2005

pol.č	Rozpočtové příjmy druh příjmů			Rozpočtové výdaje Druhy výdajů	
1211	Daň z přidané hodnoty	1543800	1019	Ostatní zem. činnost	180000
1121	Daň z příjmu práv. osob	1013300	2212	Silnice	45500
1122	Daň z příjmu placená obcí	0	2219	Chodníky	44500
1113	Daň z příjmu fyz. osob - zvl sazba	54800	2221	Provoz veř.silniční	40000
1112	Daň z podnikání - sdílená část	109600	2310	Pitná voda	222300
1112	Daň z podnikání - 30 % dle místa vzniku	376400	2321	Kanalizace	831500
1111	Daň ze závislé činnosti - sdílená část	838700	3111	Mat. škola	220000
1111	Daň ze závislé činnosti - 1,5 %	3600	3111	MŠ z dotace	0
1337	Poplatek za komunální odpad	170000	3113	Zákl.školy	195100
1341	Poplatek ze psů	7300	3141	MŠ jídelna dotace	0
1343	Poplatek za užívání veř.prostranství	1500	3314	Knihovna	27700
1361	Správní poplatky	8000	3322	Příspěvek Austerlitz	3500
1511	Daň z nemovitostí	248000	3326	Zachov. a obnova hodnot	3500
4112	Dotace JMK	63900	3330	Církev	100000
	Daňové příjmy celkem	4438900	3341	Místní rozhlas	220000
2111	Příjmy za posk. služby - Ekocom	8000	3349	Zpravodaj	25000
2131	Pronájem pozemků (Agrocom)	17500	3392	Kultur.zařízení	13000
2132	Pronájem sálu	10000	3399	SPOZ	4000
2132	Pronájem obec. bytů	8400	3419	Sokol	60000
2132	Pronájem restaurace, Gozmetal	100000	3421	Junák	10000
2132	Pronájem MŠ	6000	3612	Byty	11200
2141	Úrok běžný účet	3000	3631	Veř. osvětlení	144000
2141	Úrok terminovaný vklad	12000	3632	Pohřebnictví	3700
2142	Dividenda Spořitelny	18000	3635	Územní plán	0
2329	Ostatní nedaň. příjmy (vyhlášení rozhlas.)	1000	3639	Ing. sítě	15500
2329	Ostatní nedaň. příjmy 6171	5000	3721	Odpad nebezpečný	10000
	Nedaňové příjmy celkem	188900	3722	Komunální odpad	170000
	Příjmy celkem	4627800	3723	Odpad ostatní	10000
			3745	Veřejná zeleň	147000
			3745	Biocentrum	21500
			3429	VúSA	182700
			5512	Pož. ochrana SDH	100000
			6112	Zastupitelstvo	590400
			6171	Veř. správa O.Ú.	729400
			6171	Rezerva	246800
				Výdaje Celkem	4627800

CO NOVÉHO NA SKAUTSKÉ STEZCE?

Členové skautského střediska Pozořice se spolu s dalšími skauty a skautkami z Brna a okolí a řadou dalších národních delegací skautů zúčastnili v sobotu 11. 12. 2004 slavnostního převzetí Betlémského světla ve Vídni. Letos zástupci středoevropských zemí přebírali Betlémské světlo ve Vídni již po šestnácté. Po návratu bylo Betlémské světlo několik dní pečlivě střeženo, aby mohlo být předáno v neděli 19. prosince v brněnské katedrále biskupu Vojtěchu Cikrlemu a náměstkovi brněnského primátora Rostislavu Slavotínkovi a spouště dalších občanů v Brně ve speciální předvánoční tramvaji, prostřednictvím rozvozu vlaky v mnoha dalších místech ČR a samozřejmě i v obcích, odkud pocházejí členové našeho střediska.

V období kolem Vánoc se v oddílech uskutečnily vánoční besídky. Z řady oddílových výprav zmíním alespoň dvě výpravy na hory do Jeseníků a několik výprav na naši terénní základnu Jelenici.

Řada našich členů se zapojila v Pozořicích i dalších obcích do skupin

tříkrálových koledníků. Někteří naši členové se zúčastnili vzdělávacího semináře v Brně pořádaného diecézní duchovní radou skautů a Valného sněmu Junáka v Třebíči.

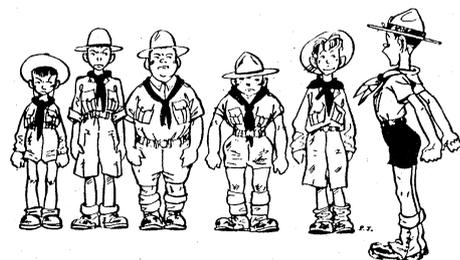
V sobotu 5.2.2005 uspořádalo v Kulturním domě v Sivicích naše středisko svůj druhý ples, který se po všech stránkách vydařil. K poslechu i tanci hrála výborně skupina Kolorez. Upřímné poděkování patří všem, kteří se zasloužili o zdar plesu a přispěli do velmi bohaté tomboly.

Pro rádce se rozběhl rádcovský kurz. Další dva členové našeho střediska se zúčastnili zdravotnického kurzu a úspěšně složili příslušnou zkoušku. Několik sester a bratří, kteří se připravují na čekatelskou zkoušku, se účastní čekatelského kurzu a dva bratři, kteří hodlají složit vůdcovskou zkoušku, se zúčastnili vůdcovského kurzu.

Ze sbírky a darů jsme přispěli na pomoc lidem postiženým ničivou vlnou v oblasti Jihovýchodní Asie

V letošní registraci se zaregistrovalo celkem 209 bratří a sester, což je opět nejvíce na okrese Brno-venkov.

V příštích dnech a týdnech se chystá-

me na několik výprav, na přivítání jara na Jelenici, střediskové a okresní kolo Svojsikova závodu, skautskou pouť na Vranově u Brna, Skautský máj, Šprýmiádu ve Tvarožné a řadu dalších akcí. Svátek patrona skautů sv. Jiří oslavíme i letos mší za naše skautské společenství v pozořickém kostele v pátek 22. dubna.

Na pravidelných schůzkách se mladší členové seznamují se spoustou znalostí a dovedností, které jsou velmi potřebné pro jejich život. Tyto znalosti a dovednosti budou moci nejlépe prověřit a ještě více zdokonalit na letních táborech, jejichž příprava je již nyní v plném proudu.

Děkujeme všem obcím, Cementárně Mokrá, JB stavební, Lisovně umělých hmot K+S a dalším za významnou pomoc, kterou naši práci trvale projevují.

RNDr. Aleš Mikula, vůdce střediska

Stručná historie našeho? lesa

Asi před 12 000 lety skončila ve střední Evropě poslední doba ledová. Postupně s táním ledovců mizela i studená step, která byla podobou tehdejší krajiny. Otužilé, proti mrazu odolné stromy a keře (lísky, břízy) patřily k prvním druhům, které osídlily prostory, na nichž roztál led. Nakonec přišly teplomilné druhy jako akát a duby.

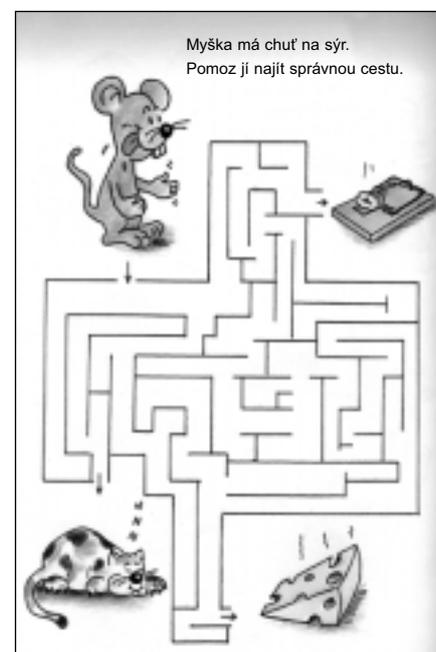
Dubové lesy se vytvářely na hlubokých půdách, borové osídlovaly chudší písčinatá území. Ve vápencových oblastech získaly převahu lesy bukové. Naproti tomu smrky a další jehličnany se omezily na vyšší polohy. Nemohly totiž konkurovat listnatým stromům, protože ty měly během teplého a na srážky bohatého léta, vyšší přírůstky. Střední Evropa byla až do začátku historické doby lesnatou krajinou, bohatou na druhy stromů v různověkých i stejnověkých porostech. Ze zastoupení pylů v různě starých archeologických vrstvách bylo zjištěno, že v tehdejších našich lesích bylo nejvíce buku – asi 36 %, dále dubu 32 %, zbytek připadl na habr, lípu, břízu,

jasan a jilm. Středověké kácení lesa přerostlo v našich krajích v ekologickou katastrofu, protože ochranná funkce lesa se zhroutila. Lesy byly našimi předky využívány takovým způsobem, že přirozený přírůst už nemohl nahradit vytěžené množství. Byla odlesněna rozsáhlá území. Teprve až během 19. a začátkem 20. století se podařilo zalesnit sotva jednu třetinu Evropy. Avšak ne původními dřevinami. Je to hlavně ekonomicky neefektivnější smrk, kterého je dnes 40 %, dále borovice s 25 %. Bukových lesů je dnes 18 % a dubových 8 %. Do skladby lesů zasáhly potřeby člověka tak, že je možno s nadsázkou říci, že člověk přeměnil les v továrnu na dřevo. Na této nové nepůvodní „třetině“ se během let změnil a zmenšil prostor pro lesní živočichy. I druhům obývajícím volnou krajinu, která se odlesněním vytvořila, v poslední době ubývá místa. Staví se silnice, dálnice, obchody, domy, továrny a já nevím co všechno ještě.

Nemohu si pomoci, ale vypadá to, že držíme přírodu pořádně pod krkem.

Nejhorší však na tom je, že to všichni víme nebo alespoň tušíme. A víc nic.

Napsal a nakreslil
ing. Aleš Straka

Myslivecké sdružení Viničné Šumice–Kovalovice

Vážení spoluobčané, chtěl bych Vás prostřednictvím zpravodaje opět informovat o činnosti našeho mysliveckého sdružení.

S odchodem zimy nám skončilo příkrmování a bylo skutečně načase, protože i přes naši maximální péči některá zvířata zimu nepřežila. Jenom pro Vaši informaci jsme spotřebovali 18 metráků pšenice, 30 metráků ovsa a granulí a 25 metráků sena. Zvěř je v tomto období zvláště citlivá na vyrušování a pokud je za den několikrát přehánána, hyne následkem vyčerpání i u plných krmelců.

Nadcházející jaro rozhodne o novém přírůstku zvěře v honitbě. Počasí v květnu a červnu má hlavní vliv na úspěšnost odchovu mláďat. Je-li velké sucho, kuřátka zaschnou ve vejcích a ostatní mláďata strádají nedostatkem vody i potravy. Druhým extrémem je v tomto období příchod dlouhotrvajících dešťů v tomto období. Je prokázáno, že pokud malé kuře bažanta nenalezne do 5-ti minut dostatek potravy k nasycení, hyne následkem prochladnutí. Otázkou ovšem zůstává zda je kuře schopno tolik potravy nasbírat v chemicky ošetřovaném lánu, kde neroste nic jiného než obilí. Pro tak malé kuře je tento porost hotovým pralesem a jen pohyb v ranní rose může znamenat to co déšť. Je to jeden z důvodů neustálého úbytku zvěře z krajiny.

Snad se nám i zvěři blýská na lepší časy a již od příštího roku vznikne v krajině síť biopásů, které oživí naše pole. Tyto biopásy jsou pruhy na okrajích velkých lánů, osety zemědělskými

Biopásy oddělující pole vyfocené od „Bahňáku“ směrem na šumické vinohrady

Holý lán pod Poušťkou

plodinami a ponechány zvěři jako potrava přes zimu. Osetí těchto ploch probíhá až v měsíci květnu a tyto plochy mohou být zvěří využívány právě k osušení a sběru potravy. V pozdějším letním období je biopás v plné vegetaci a zvěři v období žní poskytuje úkryt i potravu. Tento program je financován ministerstvem zemědělství s podporou evropské unie. Chci na tomto místě poděkovat firmě Bonagro za spolupráci a hlavně za to, že jim život v naší polní krajině není lhostejný.

Také my, myslivci, se dále snažíme zlepšovat životní prostředí. Ve spolupráci s referátem životního prostředí pracujeme na obnově prameniště a tůňek, na obnově a údržbě remízů. V lokalitě Bahňák jsme připravili odchovnu na vypouštění bažantů, ostříhali vrbové prutníky a oseli políčka. Počátkem května rozmístíme v honitbě 20 napajedel pro zvěř.

V období hnízdění a vyvádění mláďat budeme pomocí loveckých psů vyhánět zvěř z ohrožených ploch, jako jsou vojtěšky a traviny určené k senoseči. Na ostatních plochách je naopak nutný co největší klid. Jsou to hlavně plochy ladem a okraje cest. Prosím opět majitele psů, aby byli ohleduplní a měli pro zvěř pochopení. Pokud při senoseči nedopatřením vysečete hnízdo, nebo jej naleznete v místě, kde by mohlo být zničeno, dejte mi prosím co nejdříve na telefon 724 024 544, abych mohl hnízdo zachránit.

Pro porovnání přikládám dva obrázky naší krajiny. Myslím, že ani nepotřebují komentář.

Martin Kříž

Milé hospodyňky!

Chtěla bych vás seznámit s receptem, který jsem získala od švagrové. Při velikonočním pohoštění sklídl velký úspěch, takže se k němu budu vracet, při různých příležitostech, i během roku.

Perníková roláda

4 polévkové lžíce medu

25 dkg ml. cukru

10 dkg másla

Vše rozpustíme – nesmí se vařit! Odstavíme z plotýnky a necháme zchladnout.

Přidáme 4 celá vejce

60 dkg mouky

1 kávovou lžičku sody

1 kávovou lžičku mleté skořice

s trochou mletého hřebíčku

(nebo 1 lžičku perníkového koření)

Těsto vypracujeme a necháme odpočinout alespoň 4 hodiny.

Rozdělíme na 6 dílů, každý zvlášť vyválíme na tenko, potřeme povidly, posypeme sekanými ořechy, srolujeme, potřeme vejcem a pomalu pečeme.

Dobrou chuť vám přeje Eva Lvová

Proč vidíme opravenou půlku střechy kostela

Stará moudrost říká, že dům se staví od základů a opravuje od střechy. Nejinak je tomu i na kostele. Už od roku 1997 se prováděly dílčí opravy krovů a střechy na pozořickém kostele. Do současnosti se podařilo opravit především věže, a to nová okna (náklady 170 tis.) podlahy ve věžích (70 tis.), krovky věží a krytina – měděný plech (náklady 740 tis.). Když pak jsme nechali firmou Pyrus udělat odborný průzkum krovů nad lodí kostela, zjistilo se, že poškození trámů je rozsáhlejší, než se na první pohled zdálo. Nejprve tedy bylo nutné přistoupit ke komplexní sanaci krovů včetně chemického ošetření. Celkové náklady byly 1136 tis. A protože by bylo škoda za drahé peníze opravit krovky a nechat, aby do střechy dál zatékalo, jako další krok jsme uvažovali o nové krytině. Stávající tašky jsou na střechě více než 40 let a stále více padají.

Díky sponzorskému daru z cementárny se podařilo zahájit práci a uskutečnit 1. etapu – a to je ta půlka, co dosud vidíme od Sivic. Dosavadní náklady na výměnu krytiny dosáhly 1 100 tis. Původní rozpočet nebyl plně vyčerpán, něco se ušetřilo, firma proto nabídla zakoupit krytinu už i na druhou etapu, protože dodavatel nabídl časově omezenou akční cenu. Máme tedy tašky už na celý kostel.

Práce se musely po Velikonocích přerušit jednak kvůli financím, ale hlavně kvůli kolonii netopýra velkého, který má ve střechě našeho kostela svoje letní sídlo. Pokračovat se bude moci až po odletu netopýrů v září. Čeká nás tedy ještě druhá etapa s plánovanými náklady asi 1,7 mil. Kč. Tato půlka prací je dražší, protože zahrnuje opravu několika nároží a především malou věžičku, kterou bude pravděpodobně nutné kompletně vyměnit – ale to se zjistí až po její demontáži. Podle odborného posudku její stav sice není označen přímo za havarijní, ale rozpadající se vrcholový křížek, náklon celé konstrukce a praskliny v oplechování napovídají, že je nejvyšší čas. Pokud se tedy po-

Hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek při prohlídce krovu kostela.

daří do podzimu sehnat peníze (chybí zhruba milion), měla by se nová střecha na našem kostele zaskvět příští jaro v plné kráse. Je potěšující, že věc si vzaly za svou také jednotlivé obce farnosti, které uvolnily nemalé prostředky ze svých rozpočtů na tuto opravu, za což bych touto cestou chtěl poděkovat. Kromě obcí jsme podali žádost na střešní fond i na odbor kultury krajského úřadu, oslovili jsme přímo i samotného pana hejtmána, který si stavbu byl osobně prohlédnout, a hledáme další zdroje.

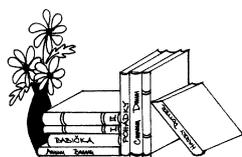
A až to všechno zvládneme, bude potřeba uvažovat o fasádě, vymalování interiéru, ... prostě „práce jak na kostele“.

Pokud byste chtěli i vy přispět, číslo farního konta je 173 885 580/0300. A stále platí nabídka, že významným dárcům a sponzorům nabízíme na střechě věží umístění měděné pamětní tabulky s vaším jménem a krátkým textem podle vašeho přání jako vzkaz pro 22. století... P. Mgr. Jan Nekuda, farář

KNIHOVNA

Jarní sluníčko nás láká ven na zahradu, kde musíme pracovat, ale také můžeme odpočívat.

Třeba s knížkou. Několik vám jich nabídnou, i když vím, že si vyberete podle svých zájmů. Obytná zahrada je dnes běžnou součástí našeho života. V knize – **Bydlíme i na zahradě** od H. Říhové a V. Vaňka jsou přehledy vhodných rostlin i rady při řešení otázek spojených se zakládáním a uspořádáním zahrady. **Velká kniha malých zahrad** je velice praktickým a originálním průvodcem všude tam, kde potřebujeme přeměnit jakýkoli prostor v příjemnou zahradu, propojení obytného a venkovního prostoru, rostliny do stínu, řešení pergoly, venkovního nábytku, schody, atd. **Posezení na zahradě** – další náměty pro vaši zahradu. Vše o úpravách cest, zdí, živých plotů, altánků. **Zahrada pro inteligentní lenochy** – troch jiná kniha o zahradě. Přejete si kvetoucí zahradu, pěknou zeleninu, malé náklady? **Záhony bez plevelů, trávnik,**

kteří pomalu roste? Triky a nápady, které vám mohou šetřit čas a peníze čas i peníze najdete na stránkách této knihy. **Řez, tvarování a roubování ovocných stromů.** Knihu ocení i začátečník, který tady najde základní informace o řezu hlavních druhů ovocných stromů. Jasně a přehledně informace jsou dopraveny fotografiemi a obrázky. **Palmy a stromky do interiéru** – podrobný popis 50 nejkrásnějších palm s návodem na jejich pěstování je doplněn stručným kalendářem, jak s těmito rostlinami během roku zacházet a pečovat o ně.

O zahradě toho už bylo dost, tak zase o něčem jiném. **Tohle nenos.** Tajemství elegantního vzhledu spočívá ve znalosti toho, co nemáme nosit a toho, co nám sluší. Autorky knihy radí a na mnoha fotografiích ukazují, jak se oblečením dá mnoho vylepšit, ale také pokazit.

Velká kniha pro malé mistry – 220 stran obrázků a nápadů pro šikovné ruce vašich nejmenších i větších dětí. V knize najdou inspiraci i rodiče, jak děti zau-

jmout výrobou různých ozdob, hraček, drobných dárek, atd.

Milovníci detektivek najdou dvě nové knihy od E. G. Gardnera – **Případ neopatrného koťete** a **Případ půvabné žebračky.**

Na dramatických osudech hlavních postav nám autor Artur Hailey ukazuje nesebnou cestu k přípravě účinných léků. Toto hledání není bez omylů, zvláště když nad etikou vítězí lhotejnost a ziskuchtivost. Kniha se jmenuje **Účinný lék.**

Pět v tom, aneb jaké je to poprvé. Já a matka? Jaký je vlastně porod? Musí všechny starosti odnést matka? Co může udělat novopečený otec? Změní se život už navždy? Nezbázním se z toho? Praktický, pohodový a humorný průvodce úskalími i radostmi požehnaného stavu. Pro vás, které to právě prožíváte, i pro ty, které to dřív nebo později čeká ho napsaly Hilary, Sára, Andrea, Aneta a Lyndsy – pět novopečených maminek. Sešly se v těhotenské poradně a svoje zkušenosti a pocity vám předávají v této knize.

Přeji vám hezké jaro, radost ze zahrady a pěkné chvíle s knížkou.

Milada Terberová

Z činnosti Tělocvičné jednoty Sokol Kovalovice

V průběhu zimní sezóny jsme v sále začali pravidelně provozovat malou kopanou a zkusili novou sportovní disciplínu - badminton, která se poměrně úspěšně ujala. Pro popularizaci tohoto sportu jsme v měsíci únoru uspořádali velmi vydařený zimní turnaj manželských a jiných dvojic.

Nejvýznamnější akcí byl začátkem dubna Večer u cimbálu spojený s ochutnávkou špičkových vín a pochoutek z vepřového masa, kterou jsme uspořádali spolu s Hasiči. Tento večer byl pořádán již potřetí a dá se říct, že zde byla založena velmi příjemná tradice, která si již našla své pravidelné příznivce. Vedle příjemné hudby a dobrých vín měly velký úspěch i vynikající vepřové pochoutky. Proto bychom rádi všem, kteří se na jejich přípravě podíleli, poděkovali.

V měsíci dubnu jsme provedli přípravu kurtu na novou sezónu a v průběhu měsíce května plánujeme položení nové antuky a dokončení tréninkové zdi pro tenis.

Dále bychom Vás chtěli pozvat na akce, které naše jednota na hřišti „Za mlýnem“, v nejbližší době připravuje:

30. dubna – 27. ročník turnaje v minikopané – začátek v 9 hod.

7. května – 31. ročník Pochodu osvobození na trasách 15, 27 a 35 km, start od 7.00 do 8.00 hod., trasy možno absolvovat pěšky či na kole.

4. června – 7. ročník nohejbalového turnaje o „Pohár Starých orlů“ (Old eagles' cup). Bude to letos již 3. turnaj ze série turnajů Východní konference, začátek v 9.00 hod.

5. července – 5. ročník nohejbalového turnaje „Kovalovice open“, který pořádáme pro družstva z naší obce a okolí, začátek v 9.00 hod.

Starosta TJ Bc. Miroslav Vlach

K ochutnávce bylo nabídnuto 21 vzorků vín od firem Po.Bu.Da a pana Velehracha

Cimbálová skupina Kalíšek

**Vítáme
do života**

Vlach Adam	4. 2.
Muselíková Andrea	10. 2.
Šmerdová Barbora	12. 3.

FARNÍ CHARITA POZOŘICE

Pořádá ve středu 27. 4. 2005 od 9,00 - 18,00 na farním dvoře
SBÍRKU obnošeného šactva, textilu, příkrývek, školních potřeb a jiných věcí,
které by mohly ještě posloužit potřebným.

Věci přineste čisté a zabalené. Sbírá se i papír a textil určený do sběru
Farní charita se také zapojila do projektu "Adopce na dálku",
do níž můžete přispět při sbírce.

Děkujeme i za příspěvek na dopravu
Materiál bude odvezen do Diakonie Broumov.

PROMÍTÁNÍ ČASŮ MINULÝCH

Při našem ohlédnutí bych chtěla připomenout dvojí setkání při PROMÍTÁNÍ ČASŮ MINULÝCH.

První proběhlo v sále kulturního zařízení „Na Tvrzi“ 27. února. Všechny příjemně překvapila velká účast (přes 150 lidí), která se bohužel odrazila na možnosti kvalitního shlédnutí promítaných

filmů starou promítačkou, která na tolik lidí v tak velkém prostoru není uzpůsobena. I přes technickou nedokonalost starých snímků, byl zájem občanů v promítání pokračovat, takže jsme se znovu setkali 13. března.

Společně jsme mohli shlédnout Babské hody z roků 1964 a 1965, Petro-

pavelské hody z roků 1987, 1986, 1985, 1984, 1983, stoleté výročí založení hasičského sboru. Velký ohlas měla Smrtná neděle a Velikonoční pomlázka z roku 1964, kde byla pěkně zachycena náves tak, jak vypadala před čtyřiceti lety a „pamímámy“ při rozdávání pomlázek, které už žijí jen v našich vzpomínkách.

O přestávkách jsme si mohli prohlédnout fotografie, pamětní knihy a kroniky.

Za tyto příjemně strávené chvíle bych chtěla poděkovat pí. Kachlíkové, která s myšlenkou na promítání přišla a dala k dispozici svoje filmy a fotografie, p. Trávníčkovi, který byl ochotný nám filmy na své promítačce promítnout a nabídl svoje vlastní a p. J. Kotvrdovi také za zapůjčení filmů. Dále všem, kteří mě nabídli fotografie, p. E. Severa, pí. Z. Křížová, pí. H. Kocábová, pí. J. Kotvrdová, p. K. Kotvrda, pí. E. Lvová, pí. P. Pastyříková a samozřejmě Obecnímu úřadu za propůjčení sálu.

Materiálu k promítání je pořád ještě dost, takže bude-li zájem, můžeme si PROMÍTÁNÍM ČASŮ MINULÝCH zpříjemnit dlouhé zimní večery i v příštím roce.

Jitka Šmerdová

Taneční kurzy a plesová sezóna

V měsících lednu až březnu proběhly na Orlovně v Pozořicích taneční kurzy pro mládež, kterých se zúčastnilo na 60 mladých z okolních vesnic i z Kovalovic. Ve dvanácti lekcích pod vedením pana Viktora Jančí, lektora z brněnské taneční školy DANZA, se měli možnost naučit základům řady společenských tanců. Že to zvládli opravdu dobře, předvedli svým rodičům, babičkám a dědečkům na závěrečné prodloužené 19. března opět na Orlovně. Taneční měly mezi mládeží

velký ohlas. V této souvislosti patří dík paní Ivaně Škrobové, která celou akci zorganizovala a věnovala jí spoustu volného času.

Pokud bude i do budoucna zájem, budou se kurzy pro začátečníky opakovat každým druhým rokem. Na letošní podzim se navíc podařilo dohodnout pokračování pro pokročilé. Zveme tímto absolventy letošních začátečnických kurzů ale i další zájemce k účasti na nich. Termín přihlášek bude včas ohlášen.

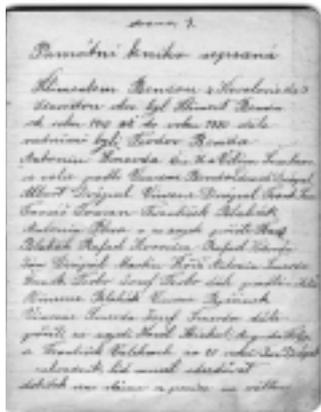
Poděkování patří i paní Haně Kocábové, která spolu s paní Škrobovou a paní Evou Jaškovou od podzimu nacvičovala s třicítkou chlapců a děvčat Českou besedu a následně i country tance pro plesovou sezónu. Ocenit je třeba především jejich trpělivost a vytrvalost, protože pro mnoho mladých to byly vůbec první taneční kroky v životě. Všechna taneční vystoupení se velmi líbila a byla příjemným zpestřením letošní krátké plesové sezóny.

Ing. Jitka Suková

Vzpomínky na II. světovou válku v naší obci

z Kovalovic č.p. 5 v něm upracovanou selskou rukou zanechal na 35 stránkách svědectví té kruté doby nejen pro svoji rodnou obec, ale pro

V době výstavby kulturního zařízení z budovy bývalého hostince „U Havlíčků“ v Kovalovicích č.p. 10, která byla prováděna v akci „ZET“ za vydatné dobrovolné pomoci členů zájmových organizací a dalších občanů, byl nalezen v přístřešku staré kolny ve dvoře mezi sběrem starého papíru utly sešit s tmavými deskami.

Zaujal mě jeho obsah, protože se v něm popisoval život obce Kovalovic a jeho okolí v době druhé světové války. Autor psaní, pan Benda Klement, rolník

celý český národ.

Od doby nálezů již uplynula řada let. „Pamětní knihu“, tak je sešit nazván, jsem mnohokrát přečetl, nad jednotlivými událostmi se zamýšlel s přáním sdělit vhodnou formou i dalším lidem této obce jeho zajímavý a historicky cenný obsah.

Uvedená léta a jednotlivé příběhy by si měli připomenout dosud žijící pamětníci i členové jejich rodin. Měla by s nimi být seznámena především mladá generace, aby poznala co utrpení a strachu přinášejí válečná léta. Po gramatické úpravě, uvedení nadtitulků k některým statím, doplnění popisných čísel domů, připsání drobných osobních poznámek a získání souhlasu rodiny p. Benda, máte i Vy, občané Kovalovic, možnost seznámit se se zápisky deníku.

Jsou rozmnoženy v málo výtiscích. Jeden z nich je věnován obecnímu zastupitelstvu obce a další i s originálem vrácen jako rodinná památka rodině pí. Hřebíčkové č.p. 101. Antonín Jašek

(4. díl)

Zákopy kolem Pozořic. Na základě dalšího nařízení musí všichni muži od 17-55 roků chodit dělat zákopy do Pozořic. Dělají se ohrady ze čtyř stran. Od Tvarožné u Školy, u Žalmanového, u družstva k Jezerám a od pekařového též k Jezerám. Na kopání zákopů měli platy podle dřívějšího výdělku Šmerda Vincenc, č.p. 5, Pospíšil Jan, č.p. ?, a Stloukal.

Další odevzdávka koní. Dne 4. března 1945 bylo nařízeno, že dne 6. března t. r. se mají odevzdávat koně, co byli odvedeni. Týkalo se to koní hospodářů: Severa Jan č.p. 7 - dva koně, Honěk František č.p. 28 - 1 kůň, Benda Vincenc č.p. 9 - 1 kůň, p. Bendová Albertina č.p. 101 1 kůň. Všichni uvedení hospodáři museli pro ta zvířata vzít krmení na tři dny.

Další kopání zákopů bylo v Kovalovicích na silnicích k Velešovicím, Vin. Šumicím a Pozořicím. Toho byli nuceni se zúčastnit všichni řemeslníci a živnostníci.

Bída mezi lidmi, prodej piva. Mezi lidmi se dostala bída. Mnozí nemají co jíst, nemohou se pořádně obléci ani about. Za koupí košile se dává navíc až 40 vajček. Pivo dostávají jen ti hostinští, kde jsou v obci vojáci, jinde je k dostání jen sifon. Němci jsou ubytováni v Pozořicích. Na tamější faře je asi 8 koní, musejí je tam krmit. U Šebelů je jich též několik. S Němci se nemůže z občanů nikdo domluvit. Cena vína v té době je 1lt za 140 - 160,- Kč.

Kopání zákopů za plat. Nařízené kopání nadále pokračuje. Práce je placena. Zákopy a zátarasy jsou dělány v Pozořicích u školy, u pily p. Smílka a pod hospodou p. Straky. Jsou to zátarasy z kládí vsazeny půl druhého metru do země. Klády jsou nad zemí skládány jako pytle s pískem. V Kovalovicích se staví zátarasy u kovářny a na druhé straně vozovky. Všechno je obkládáno smřčinami a prací se zúčastňuje 10 - 15 lidí denně.

Další nálet na Brno. Dne 9. dubna 1945, těsně před koncem války, provedly svazky Anglo-amerického letectva nálet na Brno. Letadla kroužila kolem města, a když byla z prostoru kolem Vídeňské ulice odstřelována německým dělostřelectvem, začala shazovat pumy. Byl zasažen kostel Milosrdných bratří, část nemocnice u Svaté Anny, Přerovské nádraží a na Kolišti kavárna "U Tomanů".

Dne 12. dubna 1945 byl uskutečněn další velký nálet na město Brno. Mnoho domů na Křenové ulici, Rosické nádraží, továrna v Heršpicích, tramvaje a tramvajové koleje a především tisíce lidských životů, dnes již zapomenutých, to byla krutá daň lidu za II. světové války.

Kovalovice před osvobozením - V úterý 17. dubna 1945 byl i v naší obci menší nálet spojeneckých letadel. Shazovány byly z nich zápalné bomby. Byl zasažen mlát p. Plevy Vincence č.p. 2, v němž shořel vůz, sečkovice, fukar, sláma a jetel.

U p. Šmerdy Václava č.p. 3 shořela kůlna, zadní stavení a chlévy. Také on přišel o zemědělské stroje.

Putování Němců po Kovalovicích. Dne 20. dubna 1945 v noci Němci rabovali po domech a na mlatech sháněli jetel a seno pro koně. Nejvíce byli postiženi rolníci:

Šmerda Vincenc č.p.5	30 otýpek jeteliny a nový kybl
Severa Jan č.p. 7	z mlatu odtaženo mnoho jetele
Benda Antonín č.p. 8	mnoho jetele
Benda Vincenc č.p. 9	velké množství suché píce

Přes Kovalovice projíždějí do Vin. Šumic auta s děly. Přijíždí spousta německého vojska a s nimi velké množství sovětských zajatců. Téměř v každém domě musí být dána Němcům místnost s postelemi k ubytování.

V pátek dne 21. dubna 1945 byl proveden nálet na ustupující německé vojsko v sousedních Pozořicích, při němž byla značně poškozena budova Sokolovny. V obci Sivice byl zasažen střepinou p. Mazel a jeho děvečka, oba smrtelně. Tento zásah nepřežili jeho dva koně ve dvoře.

V sobotu dne 22. dubna 1945 došlo v Kovalovicích k dalšímu rabování koní. Byli „vytousňováni“ (vyměněni)

Koně v dobré kondici p. Šmerdy Vincence č.p.5, p. Severy Jana č.p.7 kůň jménem Zuza, p. Šmerdy Antonína č.p. 16, p. Šumbery Jana č.p. 17, p. Drápala Jana č.p. ? a p. Valehracha Tomáše č.p. 100. Jmenovaní rolníci dostali náhradou zvířata téměř nepotřebná.

V úterý 24. dubna 1945 byl další nálet na Pozořice. Další zásah dostala Sokolovna, do základů vyhořela budova Dělnického domu na Jezerách. Tam údajně shořel i nějaký archivní materiál města Brna. Za obět též padlo několik rodinných domků, kde hořelo. Ve Vin. Šumicích hořela hájenka a v Kovalovicích domek p. Havlíčka Františka č.p. 71 - naproti kovářny.

Osvobození obce Kovalovice

Ve středu dne 25. dubna v noci přišel rozkaz, že všichni muži od 18 - 50 let se mají zúčastnit kopání nových zákopů a rolníci s povyzy jsou povinni všechny dosavadní překážky převážet na jiná místa za obec.

Ve čtvrtek dne 26. dubna přijelo do obce na 150 koní s vozy - sovětský vojáci. V každém domě byly 3 až 4 páry koní a došlo k dalšímu rabování. Bralo se, co se dalo: koně, jetel, ... Jak narabovali, v noci odjeli. Domy musely být otevřeny. Umořený lid spal a ráno, jak vstával, nařikal, co všechno ztratil a nikdo nesměl nic říct.

Rolník p. Drápal Ondřej č.p. 97 zakazoval vojákům Rudé armády brát jetel a hned měl být předvolán k válečnému soudu a zastřelen. Jeho rodina u vojenského velení dosáhla toho, že se tak nestalo.

Pokračování příště

OSTATKY

Jednou z tradic, která v naší obci od nepaměti přežívá, jsou ostatky nebo-li masopust. Když se podíváme do historie, zjistíme, že původně byly ostatky pohanskou slavností zasvěcenou bůžkovi vína a nestřídmosti Bakchovi nebo Liberovi. Tyto oslavy osvobozovaly od starostí všedního dne. Z Egypta se tyto slavnosti přenesly do Théb v Řecku, kde se velmi rychle rozšířily po celé zemi. Během krátké doby překročily Jaderské moře a přišly do Říma, a odtud postupně do všech koutů Evropy. Ostatky jsou jakýmsi klímem mezi pokojným časem Vánoc a vážným časem předvelikonočním, slaví se jako doba uvolnění. O ostatkových radovánkách se v našich zemích dochovaly písemné zprávy již ze 13. století. Naši dávní předkové si na bujaré masopustní veselí velmi potrpěli. Tehdy ovšem bývaly ostatky poněkud hlučnější a rozpustilejší. Každý, ať bohatý či chudý, se snažil veselit, jak nejlépe uměl.

Vraťme se do současnosti a připomeňme si, jak i letos procházela vesnicí za doprovodu Sivické kapely skupina masek, v které podle tradice nesmí chybět písař, medvěd vedený za řetěz medvěďárem, bába s nůši. Každým rokem se však pro naše pobavení objeví masky nové. Letos to byl například dvouhlavý chlap, kopretina, myšák, vodník,...

Průvod masek chodil dům od domu a pronášel „ostatkovou řeč“. Málokdo z nás už ví, že ji pro tuto příležitost složil pan Vincenc Pleva, kterého si mnozí ještě pamatují.

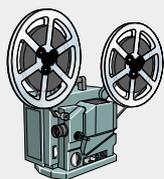

*Se srdcem napuklým a hlubokým žalem,
oznamujeme všem domácím i přespolním,
že dnes v sedm hodin ráno ostatkového času,
byl v našich útrokách pohřbený poslední tupláček piva.
Jelikož si pohřbívání a ostatní ceremonie vyžádali nemalých nákladů,
prosíme vás, o nějaký příspěvek, ať už v penězích, či naturáliích,
aby se vám těch brambor a „hósat“ co nejvíc urodilo.*

Na závěr „ostatkové řeči“ písař všechny pozval na večerní „tancovačku od podlahy“, v místním sále kulturního domu Na Tvrzi. Atmosféru ostatkové soboty dotvářela vůně smažených koblížků, pálenky a houf pišticích dětí, pobíhajících vesnicí.

Jitka Šmerdová

LETNÍ KINO

Od 23. června do 29. června 2005 přijede do naší obce pojízdné letní kino pana Šmerdy z Rousínova, které bude promítat filmy v areálu „Na Place“ vedle restaurace.

Maškarní ples

Následující neděli opět v sále Kulturního domu Na Tvrzi, byl maškarní ples pro děti. Organizovaný a sponzorovaný Hasičským sborem v Kovalovicích.

Zahájen byl průvodem masek, při kterém jsme se museli pousmát nad roztomilými maskami zvířátek, princezen, indiánů, kuchtíků, kovbojů, vodníků, kašpárků,... V průběhu odpoledne, za doprovodu hudby, byly pro děti připraveny soutěže za sladkou odměnu. V závěru maškarního plesu si každé dítě vylosovalo na vstupenku, která se zároveň stala výherním losem, malý dárek, který si mohlo odnést domů.

Za toto radostné odpoledne patří poděkování všem, kteří se ve svém volném čase na zorganizování a průběhu maškarního plesu podíleli.

Jitka Šmerdová

LÉKAŘSKÁ SLUŽBA PRVNÍ POMOCI OD 1. 4. 2005

LSPP bude poskytována prostřednictvím FN Brno. FN Brno upřesnila ordinační hodiny podle finančních možností Jihomoravského kraje takto:

DOSPĚLÍ

Fakult. nemocnice - Bohunice,
Jihlavská 20

pracovní dny : 16.00 - 24.00 hod.
sob., ne., svátky : 8.00 - 20.00 hod.

tel. č. 532 232 851

DĚTI A DOROST

Dětská nemocnice, Černopolní 9
pracovní dny : 16.00 - 7.00 hod.
sob., ne., svátky : nepřetržitě
tel. č. 532 234 314

STOMATOLOGIE

DOSPĚLÍ, DĚTI, DOROST
(Fakult. nemocnice - Bohunice,
Jihlavská 20)

pracovní dny : 16.00 - 22.00
sob., ne., svátky : 8.00 - 20.00

VELIKONOCE

Po dlouhé zimě konec masopustu, vždy znamenal další krok k toužebně očekávaným svátkům jara – Velikonocím. Než se však rozezněl vrískot a smích dívek, schovávajících se před velikonoční pomlázkou, čekala nás všechny čtyřicetidenní postní doba, která jako by nepatřila do radostného předjarního období. Naši předkové si ji však dokázali zpestřit. V denním životě bylo období půstu kráceno různými obřady a obyčejí, které zkracovaly čas do Velikonoc. K těmto zvykům patřilo především to, že jednotlivé týdny jarních svátků měly svá jména a k nim se pojily ustálené zvyky a pořekadla.

Některé z nich se zachovaly i v naší vesnici. Jako například **Smrtná neděle**, které předcházela neděle **Družebná**, **Kýchavná**, **Pražná**, **Černá**. **Smrtná neděle** dostala název od starodávného zvyku vynášení smrti – zimy. Původně pohanský zvyk, který se zachoval až do křesťanských dob, dával jasně najevo, že zima pomalu ztrácí svou moc. Smrtka ustrojená podle krajových zvyků, byla poté, co s ní děvčata obešla vesnici, většinou utopena nebo spálena na hranici. U nás se dochoval zvyk chození s „lítém“ – malým smrčkem ozdobeným barevnými pentlemi a vyfouklými vajíčky. Děvčata s ním chodí dům od domu, zpívají a symbolicky tak přinášejí jaro do vesnice.

*Smrtná neděla, kam ses poděla,
prala plynky u studynky,
ruce, nohy myla.*

*Čím si je myla,
lístičkem, lístičkem, červeným vajíčkem.*

*Svatý Jiří vstává, země otvírává,
aby tráva rostla, tráva je zelená,
fiala z růže, kdo jí pomůže.*

*Pomůže jí svatý Jan, svatý Jan,
naposledy Pán Bůh sám....*

Květná neděle, která následuje po neděli Smrtné, dostala název od květin a vrbových proutků, které se na památku Ježíšova vjezdu do Jeruzaléma světi. Na Květnou neděli by také každá žena měla kvésti, tzn. měla by mít něco nového.

Na **Zelený čtvrtek**, jehož název je odvozen od zeleného mešního roucha, se měla jíst zelená strava, aby byl člověk

celý rok zdravý. Ten den tzv. odlétají zvony do Říma a jejich úlohu přebírají děti se svými klapáčkami a řehťáčkami. V naší vesnici se díky stále hojnému počtu dětí, ochotných v každou denní dobu obejít vesnici, tento zvyk udržel. Chtěla bych jim tím poděkovat.

Velký pátek je dnem smutku a přísného půstu. Nehýbalo se zemí, neoralo se, nesázelo. Hospodyně ten den nepro-

daly ani nedarovaly ani kapku mléka. Podle pradávnych pověr se na Velký pátek rozestupuje země a otvírají skály, aby vydaly své poklady a tajemství.

Povinnost hrkání končí dětem večer na **Bílou sobotu**, slavností Vzkříšení. „Velkou nocí“, od které mají Velikonoce název.

O **Neděli zmrtvýchvstání** se světily velikonoční pokrmy – beránek, mazanec, vejce, chléb, víno.

Červené pondělí je celé ve znamení pomlázky. Vrbové proutky, ze kterých je pomlázka upletena, symbolizují jarní mladé síly, které se šleháním s odříkanou koledou, přenášejí na živou bytost. Naprosto neodmyslitelná jsou malovaná vejce, symbol obrození přírody a všech plodivých sil.

Hody, hody, doprovody,

dejte vejce malovaný.

Nedáte-li malovaný,

dejte aspoň bílý,

slepička vám snese jiný.

V komoře v koutku,

na zeleném proutku.

Slepička kdák,

vajíčko kráp,

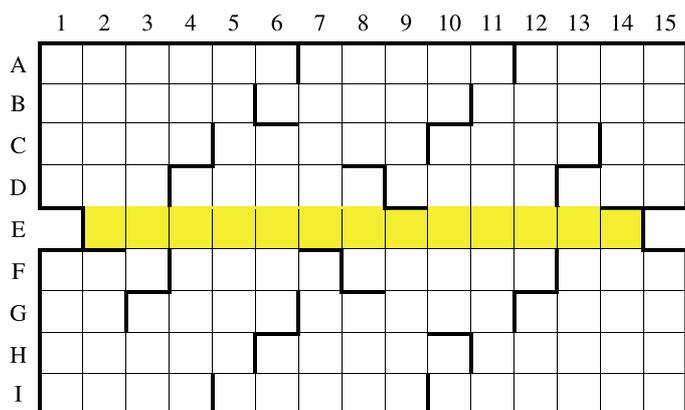
máte nám ho panimámo dát.

Jitka Šmerdová

Pohledy do historie

Posledním poustevníkem na pozořické poustevně byl .... viz. tajenka, bývalý mnich německé národnosti. Dekret poustevnický obdržel v roce 1725 od knížete Jana Adama z Lichtenštejna, který založil také osadu Jezera a nechal postavit první školu v Pozořicích.

VODOROVNĚ: A. Řídká tkanina; citoslovce praskání; kloudně.- B. Jižní plody; zlevnění; srážka z ceny.- C. Jediná; hadi; podnik v Trutnově; básnický zápor.- D. Zvuk zvonku; slaná chuť; horská pastvina; doušek.- E. **Tajenka**.- F. Rmut; hornina; nemotora; část obličeje.- G. SPZ aut Rychnova nad Kněžnou; noční dravý pták; blízcí rodem; plavidla.- H. Úsek závodu; obnažit (zbraň); druh onemocnění.- I. Tlumoky; milostně toužit; výtvar rytce.

SVISLE: 1. Část kostry; tělní tekutina.- 2. Poplach; spisy.- 3. Piplal; rybářský pytel.- 4. Druh pepře; horní stěny.- 5. Zahajovat plavbu.- 6. Snad; bývalý pilot F1; tohle.- 7. Šermířský koberec; pálenka z rýže.- 8. Vada kovu; číslovka; středová čára.- 9. Značka aut; kráčet.- 10. SPZ aut Svitav; šašek; SPZ aut Třebíče.- 11. Podpatky.- 12. Nádoba na vodu; lotyšské platidlo.- 13. Beduínský plášť; líní lidé.- 14. Silný provaz; český herec.- 15. Mravouk; sklady obilí.

Pomůcka: aba, alma, lat.

Řešení tajenky z minulého čísla zní: **TAKÉ TRH DOBYTČÍ**

Autor: Ing. Ladislav Majer

Naši jubilanti

Blahopřejeme všem jubilantům a přejeme jim pevně zdraví a dobrou pohodu do dalších let.

DUBEN, KVĚTEN, ČERVEN

Jméno	Č. p.	Věk	Nar.
Severa Eduard	94	91	1. 6. 1914
Severová Julie	94	91	2. 4. 1914
Hodaňová Ludmila	51	80	19. 6. 1925
Havlíček Jaroslav	181	75	24. 4. 1930
Valehrachová Vlasta	175	75	30. 4. 1930
Sukovatá Růžena	134	75	1. 6. 1930
Šumberová Božena	17	70	6. 4. 1935
Říha Pavel	44	60	29. 6. 1945
Blaháková Marie	32	60	2. 4. 1945

Vážení spoluobčané,

abychom předešli případným konfliktům a nedostali se do rozporu se zákonem (č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů), vyzýváme ty občany, kteří se zveřejněním svých údajů v této rubrice nesouhlasí, aby svoji námitku sdělili písemně nebo telefonicky na obecní úřad.

Srdečně zveme pozořické farníky v sobotu 7. května 2005 na

POUŤ RODIN

na známé mariánské poutní místo Vranov u Brna.

Ráno se dopravíme vlastním autem do Útěchova, odkud půjdeme již pěšky na Vranov.

Cesta je sjezdná i lepším dětským kočárkem.

Program poutí:

09:55 - sraz v Útěchově na konečné zastávce BUS 43, 57

11:15 - poutní mše svatá na Vranově

12:30 - oběd-zájemci o oběd napište se do 1. 5. v sakristii!

13:30 - beseda, prohlídka kláštera

kolem 15:00 zpáteční cesta

Pouť povede: P. Jan Nekuda

PRODÁM - KOUPIM

Nabízíme občanům v Kovalovickém zpravodaji možnost inzercí koupě, či prodeje čehokoliv, co vám doma přebývá, překáží a myslíte, že to bude moci ještě někomu sloužit. Tuto nabídku, či poptávku lze udělat na OÚ nebo u Jitky a Petra Šmerdových č. 50, tel. 544251042

NABÍDKA

Dveře	80 pravé - 6 ks
	80 levé - 1 ks
	60 levé - 1 ks
umyvadlo	60 bílé - 1 ks
umyvadlo	65 zelené - 1 ks
nerozový dvojdrž	90 x 60 - 1ks
nerozový dřez	Ø 40 cm - 1ks
stojánková baterie	1ks
sjezdové lyže + vázání	3ks
kancelářské křeslo	2ks
kadeřnický stolek	1ks
kuchyňské židle	6ks

Vše zachovalé, cena dohodou na telefonním čísle - 541153201 - dopoledne

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VE VINIČNÝCH ŠUMICÍCH

všechny srdečně zve na "Den otevřených dveří" dne 24. června ke 120. výročí založení školy.